

Rzecznik Praw Obywatelskich wystąpiła do Trybunału Konstytucyjnego stwierdzenie niezgodności art. 53 ust. 4 pkt 1 w związku z art. 54 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami, w zakresie w jakim nakłada na osoby niepełnosprawne obowiązek dostarczenia pojazdu przystosowanego do rodzaju schorzenia na potrzeby przeprowadzenia praktycznej części egzaminu państwowego sprawdzającego kwalifikacje osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami silnikowymi kategorii B z art. 2, art. 32, art. 69 Konstytucji 2 Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 20 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych.

Na tle nadsyłanych do Rzecznika Praw Obywatelskich skarg wyłonił się problem nierównego traktowania osób niepełnosprawnych, ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami kategorii B. Wojewódzkie ośrodki ruchu drogowego, realizujące zadania publiczne, zostały zwolnione z obowiązku posiadania w swojej dyspozycji pojazdu, którym osoba niepełnosprawna będzie zdawała część praktyczną państwowego egzaminu na prawo jazdy. To osoba niepełnosprawna została zobowiązana do dostarczenia pojazdu na państwowy egzamin praktyczny, jeśli chce uzyskać uprawnienia do kierowania pojazdami. Podkreślić należy, że osoba niepełnosprawna kurs - naukę jazdy, odbywa na pojeździe ośrodka szkolenia kierowców - podmiotu prywatnego. Ośrodki te są bowiem zobowiązane posiadać pojazdy przystosowane do rodzaju niepełnosprawności, jeżeli szkolą osoby niepełnosprawne. W praktyce zatem wojewódzkie ośrodki ruchu drogowego, organizując część praktyczną państwowego egzaminu na prawo jazdy, zostały zwolnione z obowiązku zapewnienia pojazdu przystosowanego do egzaminowania osób niepełnosprawnych. Nie posiadają one więc tego typu pojazdów, zaś osoby niepełnosprawne, chcąc zapewnić sobie mobilność, muszą zaopatrzyć się same w samochody, aby przystąpić do egzaminu państwowego. Pozostałym kandydatom na kierowców, wojewódzkie ośrodki ruchu drogowego mają obowiązek zapewnić pojazd, na którym te osoby będą zdawać państwowy egzamin praktyczny na prawo jazdy.

Rzecznik wskazała, że obecna regulacja budzi wątpliwości natury konstytucyjnej. Dotyczą one zgodności obowiązującego stanu prawnego ze standardami konstytucyjnymi, wynikającymi z zasady sprawiedliwości społecznej, wywodzonej z art. 2 Konstytucji, zasady równości i zakazu dyskryminacji, wyrażonymi w art. 32 ust. 1 i ust. 2 Konstytucji, z art. 69 Konstytucji, gwarantującego szczególną ochronę, jaka przysługuje osobom niepełnosprawnym oraz z art. 20 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1169, zwana dalej: Konwencją), stanowiącym o prawie do mobilności osób niepełnosprawnych.